

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **A. Č.**, zast. JUDr. Ladislavem Kolačkovským, advokátem, se sídlem Na Příkopě 859/22, Praha 1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 6. 2012, č. j. 2 Ad 11/2012 – 7,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 6. 2012, č. j. 2 Ad 11/2012 – 7, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.
Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 7. 2. 2012, č. j. X, bylo rozhodnuto ve věci starobního důchodu žalobce. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil žalobou ze dne 19. 3. 2012, ve které namítal, že se s rozhodnutím nemůže ztotožnit, neboť jím došlo ke krácení jeho důchodu zaokrouhlením; nezbývá mu, než podat žalobu a věc podrobit řízení u soudu.

[2] Městský soud v Praze usnesením ze dne 2. 4. 2012, č. j. 2 Ad 11/2012 – 5, žalobce vyzval, aby odstranil vady žaloby, a to ve lhůtě 21 dnů od doručení tohoto usnesení. Ve výroku usnesení současně vymezil, jaké konkrétní náležitosti ve smyslu § 71 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), je

třeba doplnit a poučil žalobce, že nebude-li žaloba ve stanovené lhůtě řádně doplněna a v řízení pro tento nedostatek nebude lze pokračovat, soud žalobu odmítne.

[3] Městský soud v Praze usnesením ze dne 1. 6. 2012, č. j. 2 Ad 11/2012 – 7, žalobu odmítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění uvedl, že žaloba neměla náležitosti podle § 71 odst. 1 s. ř. s. a žalobce její vady ani přes výzvu soudu ve stanovené lhůtě neodstranil, přestože byl o následcích jejího nedoplnění poučen; na výzvu soudu žalobce vůbec nereagoval. Nebyly tak naplněny podmínky řízení a tento nedostatek nebyl ani přes výzvu soudu odstraněn, a v řízení tak nelze pokračovat. Soud proto žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 37 odst. 5 s. ř. s.

[4] Proti usnesením Městského soudu v Praze ze dne 1. 6. 2012 se žalobce (dále též „stěžovatel“) bránil kasační stížností ze dne 13. 6. 2012, podanou téhož dne osobně u Městského soudu v Praze, ve znění doplnění kasační stížnosti ze dne 20. 9. 2012, podanou z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil. Namítal, že nemohl včas reagovat na výzvu soudu k odstranění vad žaloby ze dne 2. 4. 2012, neboť toto usnesení bylo vhozeno do společné schránky a stěžovatel na ně byl upozorněn sousedy teprve po návratu z H., kde se zotavoval po operaci. Tuto skutečnost je připraven doložit potvrzením od ubytovatele. Vzhledem k objektivním a prokazatelným překážkám proto nemohl svoji žalobu doplnit v souladu s výzvou městského soudu, resp. v soudem stanovené lhůtě. Odmítnutí žaloby napadeným usnesením bylo podle přesvědčení stěžovatele předčasné, a tedy nezákonné. Stěžovatel dále namítal nesprávnost a nezákonnost krácení svého důchodu zaokrouhlením, jak bylo provedeno napadeným rozhodnutím žalované, jímž bylo způsobeno, že stěžovateli nebude vyplaceno to, co mu po právu náleží.

[5] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

II.
Posouzení kasační stížnosti

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[7] Z obsahu kasační stížnosti se podává, že ji stěžovatel podal z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy *„nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.“*

[8] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[9] Stěžovatel především namítá, že nemohl včas reagovat na výzvu soudu k odstranění vad žaloby ze dne 2. 4. 2012, neboť se v době doručování vhozením daného usnesení do společné schránky nacházel v H., kde se zotavoval po operaci. Pro tuto objektivní překážku nemohl žalobu doplnit v soudem stanovené lhůtě.

[10] Nejvyšší správní soud shledal tuto námitku důvodnou.

[11] Podle § 50d odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) *„na návrh účastníka rozhodne odesílající soud, že doručení je neúčinné, pokud se účastník nebo jeho zástupce nemohl z omluvitelného důvodu s písemností seznámit. Návrh je třeba podat do 15 dnů ode dne, kdy se s doručovanou písemností seznámil nebo mohl seznámit. V návrhu musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uveden den, kdy se účastník s doručovanou písemností seznámil nebo mohl seznámit, a označení důkazů, jimiž má být včasnost a důvodnost návrhu prokázána.“* Podle odst. 4 téhož ustanovení *„omluvitelným důvodem podle odstavce 1 nemůže být skutečnost, že se fyzická osoba na adrese pro doručování trvale nezdržuje, skutečnost, že v případě podnikající fyzické osoby a právnické osoby se na adrese pro doručování nikdo nezdržuje.“* Vzhledem k tomu, že soudní řád správní neobsahuje vlastní (zvláštní) úpravu neúčinnosti doručení, je citované ustanovení třeba subsidiárně aplikovat i v řízení před správními soudy, a to na základě § 64 s. ř. s., podle něhož *„nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ustanovení prvé a třetí části občanského soudního řádu.“*

[12] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadené usnesení městského soud je nutno vyhodnotit jako nezákonné, a to i přesto, že městský soud mohl této nezákonnosti jen těžko zabránit za situace, kdy stěžovatel uplatnil návrh na vyslovení neúčinnosti doručení výzvy k odstranění vad žaloby teprve současně s kasační stížností proti meritornímu usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby z důvodu, že stěžovatel jako žalobce ani přes výzvu soudu vady žaloby neodstranil. Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že na výzvu k odstranění vad usnesením městského soudu ze dne 2. 4. 2012 nemohl reagovat, neboť toto usnesení bylo vhozeno do společné schránky a stěžovatel na ně byl upozorněn sousedy teprve po návratu z H., kde se zotavoval po operaci; tuto skutečnost je připraven doložit potvrzením od ubytovatele. Žalobu vzhledem k této překážce nemohl doplnit v souladu s výzvou městského soudu, resp. v soudem stanovené lhůtě.

[13] Z kasační stížnosti stěžovatele sice není zřejmé, ve kterém konkrétním období se stěžovatel přechodně nezdržoval na adrese pro doručování z důvodu zotavování po operaci, a tedy ani to, kdy se stěžovatel s výzvou k odstranění vad žaloby ze dne 2. 4. 2012, která byla podle záznamu na doručence poté, co adresát nebyl zastižen, dne 10. 4. 2012 vložena do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, fakticky seznámil, resp. kdy se s ní seznámit mohl. Ze skutečností tvrzených stěžovatelem je nicméně nutno dovodit, že v projednávané věci mohly být naplněny podmínky § 50d o. s. ř., neboť stěžovatel navrhuje, aby Městský soud v Praze rozhodl, že doručení výzvy k odstranění vad ze dne 2. 4. 2012 dne 10. 4. 2012 bylo neúčinné, neboť stěžovatel se s předmětným usnesením nemohl seznámit z omluvitelného důvodu, spočívajícího v přechodném pobytu na jiném místě (v H., přičemž adresa pro doručování se nalézá v P.) z důvodu pooperační rekonvalescence. Není zřejmé, zda stěžovatel naplnil podmínku zákona a návrh na vyslovení neúčinnosti doručení podal do 15 dnů ode dne, kdy se s písemností seznámil

nebo seznámit mohl, pokud tento uplatnil teprve současně s kasační stížností proti meritornímu usnesení městského soudu podanou u Městského soudu v Praze dne 13. 6. 2012; tuto skutečnost je třeba dále prověřit. Stěžovatel dále sice neuvedl přesný den, kdy se s doručovanou písemností seznámil nebo seznámit mohl, nicméně označil důkazy, kterými může být tento den, a tedy i včasnost a důvodnost jeho návrhu určena, konkrétně potvrzení od ubytovatele, u něhož po dobu rekonvalescence přebýval. Tyto skutečnosti by dále bylo možno prokázat např. potvrzením od příslušného zdravotnického, lázeňského či rekreačního zařízení s vymezením přesné doby, po kterou byla stěžovateli poskytována rekonvalescenční péče, a případně též uvedením, o jaký typ péče či služeb se jednalo či v čem tato péče či služby spočívaly. Z návrhu stěžovatele na vyslovení neúčinnosti doručení usnesení městského soudu ze dne 2. 4. 2012 se mimoto podává, že se v jeho případě jednalo toliko o pobyt přechodný, tedy nikoli o situaci předvídanou v § 50d odst. 4 o. s. ř., tedy že by se stěžovatel na adrese pro doručování trvale nezdržoval.

[14] Lze konstatovat, že v projednávané věci byly naplněny podmínky vymezené v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 9 As 7/2010-53, dostupné z: <www.nssoud.cz>, tedy že *„k prohlášení doručení písemnosti za neúčinné je nezbytná aktivita adresáta v podobě podání návrhu na prohlášení doručení konkrétní soudní písemnosti za neúčinné (§ 50d odst. 1 o. s. ř.). Soud v soudním řízení správním není oprávněn ani povinen tuto neúčinnost posuzovat z úřední povinnosti (§ 50d odst. 2 o. s. ř.).“*

[15] Nejvyšší správní soud podotýká, že není povolán k tomu, aby sám prověřoval, zda byly v projednávané věci skutečně naplněny podmínky pro rozhodnutí o neúčinnosti doručení usnesení městského soudu ze dne 2. 4. 2012, neboť ustanovení § 50d odst. 1 o. s. ř. výslovně stanoví, že k rozhodnutí o neúčinnosti doručení je povolán soud, který předmětnou písemnost odesílal, tedy Městský soud v Praze.

[16] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal důvodnou výše uvedenou stěžejní námitku neúčinnosti doručení výzvy městského soudu k odstranění vad žaloby, nezabýval se již dalšími námitkami, uplatněnými v kasační stížnosti a směřujícími do meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí žalované, neboť by to bylo za této procesní situace nadbytečné.

III.
Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[17] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 6. 2012 a další spisové dokumentace k závěru, že byl naplněn tvrzený důvod pro podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., aniž by bylo třeba aplikovat ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost je proto důvodná a Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[18] Podle § 110 odst. 4 s. ř. s. *„zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.“* Na městském soudu tak především bude, aby posoudil, zda v projednávané věci skutečně došlo k naplnění podmínek § 50d o.

s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., a zda je tedy namístě rozhodnout o neúčinnosti usnesení městského soudu ze dne 2. 4. 2012, č. j. 2 Ad 11/2012 – 5. V závislosti na výsledku tohoto posouzení pak městský soud věc znovu projedná a rozhodne.

[19] V novém rozhodnutí městský soud rozhodne v souladu s § 110 odst. 3 věty první s. ř. s. také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu